
VERSLAG VAN DE SECRETARIS VAN DE LINSCHOTEN-VEREENIGING OVER HET JAAR 2014

Gevolggevend aan het bepaalde in artikel 10 van de statuten brengt de secretaris van de Vereeniging verslag uit “omtrent de toestand en de verrichtingen van de Vereeniging in het afgelopen kalenderjaar”.

Samenstelling bestuur

Eind 2014 werd het bestuur van de Vereeniging gevormd door dr. Michiel van Groesen, voorzitter, drs. Pieter Jan Klapwijk, secretaris, drs. Andy Cobben, penningmeester, dr. Hans Bonke, drs. Stefan Deconinck, drs. Andrea Kieskamp en dr. Michael Limberger, leden. Bij de ledenvergadering van juni 2014 werd afscheid genomen van dr. Anita van Dissel, die terugtrad als voorzitter wegens het bereiken van het eind van haar statutaire termijn. Mevrouw Van Dissel werd opgevolgd door dr. Michiel van Groesen, wiens voordracht door de ledenvergadering met algemene stemmen werd aanvaard.

Ledenbijeenkomsten

De honderdzesde ledenvergadering van de Linschoten-Vereeniging vond plaats op 14 juni in Museum TwentseWelle in Enschede. Voorafgaand aan het officiële gedeelte werden de leden namens TwentseWelle verwelkomd door de heer Henk Stubbe, die ook een kort exposé over het museum gaf. Na de vergadering, waarin Anita van Dissel de voorzittershamer doorgaf aan haar opvolger Michiel van Groesen, hield dr. Andreas Weber een lezing over Casper Reinwardt, de “vader” van de Nederlandse museologie, onder de titel ‘Over baardvogels en vliegende draakjes: Reizen en verzamelen in Nederlands Indië, 1815-1850’. Daarna was er voor de leden gelegenheid het museum en meer speciaal de tentoonstelling *O’Hanlons helden. Ontdekkingsreizigers uit de 19de eeuw* te bezoeken. De werkzaamheden die de Nederlandse Spoorwegen dat weekend in Overijssel had gepland maakten de reis tot een avontuurlijke onderneming, de Vereeniging waardig. Niettemin wisten 36 volhardende leden Enschede te bereiken om de vergadering bij te wonen.

De presentatie van deel 113, *Verdrinken zonder water. De memoires van VOC-matroos Jan Ambrosius Hoorn, 1758-1778* op zaterdag 22 november in het Nationaal Archief was met ruim 110 aanwezigen een van de drukst bezochte presentaties van de afgelopen jaren. Een gelukkige combinatie van een centraal gelegen en goed bereikbare locatie en het tot de verbeelding sprekende verhaal dat ten doop werd gehouden.

Dr. Matthias van Rossum, docent aan de Universiteit Leiden en als onderzoeker verbonden aan het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis schetste in zijn voordracht ‘Tussen wal en schip. Leven en werken onder de Compagnie’ het leven van de modale VOC-werknemer. Vervolgens schilderde bezorger dr. Perry Moree – medebezorger prof. dr. Piet van Sterkenburg moest zich wegens verblijf in het buitenland helaas verontschuldigen – de levensloop van Jan Ambrosius Hoorn, hoofdpersoon van het boek, wiens belevenissen op zich al memorabel genoeg waren, maar die door hemzelf nog eens extra werden opgepoest. Na de inleiding overhandigde dr. Moree het eerste exemplaar aan de heer T.E. de Vroom, nazaat van Jan Ambrosius Hoorn. Vervolgens werden de aanwezige leden in de gelegenheid gesteld een kijkje achter de schermen te nemen van het Nationaal Archief; een instelling die door zijn rijke collectie onontbeerlijk is voor al degenen die zich met de geschiedenis van Nederland bezighouden – en niet alleen de maritieme!

De publicatie van *Verdrinken zonder water* was niet mogelijk geweest zonder de financiële ondersteuning van derden. Zij werd mede mogelijk gemaakt door de M.O.A.C. Gravin van Bylandt Stichting uit Den Haag en het Vaderlandsch Fonds ter aanmoediging van ’s Lands Zeedienst. Hun bijdragen worden zeer op prijs gesteld.

Overige activiteiten

De “maritieme koepel”, het in 2013 ingestelde overlegorgaan dat de onderlinge afstemming van activiteiten tussen maritieme organisaties moet bevorderen, is in 2014 een aantal malen bijeengekomen. (Oud-)voorzitters Els van Eyck van Heslinga, Henk den Heijer en Anita van Dissel hebben zitting in de organiserende groep. Na mevrouw Van Dissels terugtreden als voorzitter wordt de Vereniging op de bijeenkomsten vertegenwoordigd door Michiel van Groesen. De contouren van de “koepel” worden zo langzaam duidelijk. 2015 zal het jaar worden waarin het geplande *web portal* van start moet gaan. De contacten met zusterinstellingen werden ook buiten de zogenoemde “maritieme koepel” gestaag uitgebreid. Evenals de voorgaande jaren woonde dr. Hans Bonke namens de Vereniging de voor- en najaarsbijeenkomsten van de Stichting Nederlandse Kaap Hoorn-Vaarders bij.

Na uitgebreid overleg tussen Uitgeverij Walburg Pers en het bestuur van de Linschoten-Vereeniging is in juni 2014 het hernieuwde uitgeverscontract opgesteld. Met de ondertekening van het contract – de laatste formele handeling van scheidend voorzitter Anita van Dissel – hebben uitgever en Vereniging formeel hun voornemen bezegeld om met elkaar verder te gaan, in de overtuiging dat beide partijen wel varen bij de samenwerking. Een exponent van deze voortgezette samenwerking zal de nieuwe verenigingsfolder zijn, die door uitgever en Vereniging gezamenlijk zal worden geproduceerd en die in 2015 het licht zal zien.

Ook in 2014 werd de verkoop van losse exemplaren uit het zogenoemde “oude fonds” en het beheer van de boekenvoorraad op uitstekende wijze behartigd door de heer Ton Leenders.

Website*)

De dalende tendens die in 2013 in het bezoek aan de website werd gesignaleerd, heeft zich in 2014 voortgezet. De site werd in het afgelopen jaar door 4537 personen bezocht, tegen 5164 bezoekers in het voorgaande jaar. Opvallend is de daling van het aantal “vaste klanten”, terwijl het aantal losse (incidentele) bezoeken van de site een toename vertoont.

In toenemende mate worden nieuwtjes op de Facebookpagina van de vereniging *gepost*. Deze pagina heeft 55 “volgers”; de pagina werd in 2014 496 keer gelezen. Daarnaast is de vereniging ook actief op Twitter, waar 47 personen de *faits et gestes* volgen.

Het publiek van de website is iets internationaler geworden: 75,8% van de bezoekers kwam uit Nederland (79,4% in 2013), met +1% voor België (5,1%) en + 3% voor Duitsland (4,7%). De VS en Frankrijk vervulden de Top-5.

11% van de bezoekers surfte vanuit Amsterdam, gevolgd door Den Haag (3,5%), Rotterdam (2,91%), Utrecht (2,42%) en Leiden (2,27%). Bezoek aan de verenigingswebsite is dus een voornamelijk Randstedelijk fenomeen, maar interessant genoeg staat Berlijn op plaats 8 in de rangschikking, na Goes maar voor Dokkum – met dank aan ons trouwe lid aldaar – en Haarlem.

Opvallend, maar geheel in lijn van deze tijd is de toename van het aantal bezoeken van de website met behulp van een *smartphone* of *tablet*: 147 bezoekers keken naar de website op het kleine schermje van een android-smartphone of een tablet, 490 bezoekers op een iPhone of iPad. Alle mobiele gebruikers samen zijn goed voor 675 bezoekers of iets meer dan 15% van het totaal, een toename met 50% in vergelijking met verleden jaar. *Webmaster* Stefan Deconinck is inmiddels doende de website zo aan te passen dat deze groep gebruikers er gemakkelijker toegang toe heeft.

*) met dank aan bestuurslid en *webmaster* Stefan Deconinck voor de cijfers

Ledental

Het ledental van de Vereniging lijkt zich na enkele jaren van daling min of meer te hebben gestabiliseerd. Evenals in 2013 zag de Vereniging het afgelopen jaar slechts een bescheiden daling van het ledental: van 546 leden op 1 januari 2014 tot 539 leden op 1 januari 2015.

Het ledental was bij afsluiting van het verslagjaar opgebouwd uit 476 particuliere leden, waarvan 31 woonachtig in het buitenland, 59 instellingsleden, waarvan 13 buitenlandse, en 4 honoraire leden. Met name de buitenlandse instellingslidmaatschappen lijken onder druk te staan, maar daar staat tegenover dat de terugloop van binnenlandse instellingslidmaatschappen door bezuinigingen en samenvoegingen inmiddels tot staan lijkt te zijn gebracht. Hoewel het bestuur zich hiermee allerminst rijk wil rekenen, houdt de gestage aanwas van nieuwe leden het “natuurlijk verloop” aardig in evenwicht. Dit, gecombineerd met een stevige financiële basis, een dito uitgavenprogramma en enthousiaste en betrokken leden, maken het bestuurslidmaatschap van de Linschoten-Vereeniging tot een dankbare taak.

Rotterdam, mei 2015

Pieter Jan Klapwijk, secretaris